

Visų šalių proletarai, vienykitės!

KOLEKTUVINIS DARBAS

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Eina nuo 1948 m.

Nr. 68 (1051)

Anykščiai, 1959 m. rugpjūčio mėn. 23 d. Kaina 15 kap.

Gerai padirbėjus laukuose, reikia ir pasi-džiaugti savo darbo lai-mėjimais. Jau nuo seno lietuviai ruošdavo derliaus šventes. Jos dar prasmingesnį turinį įga-vo dabar.

Rajono žemdirbiai iš ikryjų nuosirdžiai pa-dirbėjo, savo darbo vai-iais pindami šiai tradi-inei šventei pabaigtu-lų vainiką. Vieni iš pir-mųjų rajone derliaus uėmimo darbus užbai-ė „Svyturio“, „Tary-inės žemės“, „Draugys-ės“, „Lenino eliu“, „Per-galės“ ir ei-ės kitų kolūkių žemdir-iai.

Pirmuosius didingo septynmečio metus pra-urtino ir gausus der-lius. Kūlimo rezultatai odo, kad beveik visu-e rajono kolūkiuose iš hektaro prikulama ne mažiau kaip po 10–12 cnt grūdų. „Draugys-ės“, „Lenino keliu“, „Pergalės“ kolūkiuose š ha vidutiniškai pri-culiama net po 15–16 cnt. Atskirose laukinin-kystės brigadose žiemi-nių kultūrų derlius gau-

namas dar aukštesnis. „Svyturio“ kolūkio tre-čioje laukininkystės bri-gadoje 6 ha žieminių kviečių plote gauta po 21 cnt grūdų, o pirmo-je laukininkystės briga-doje po 6 cnt linų sėmenų iš hektaro. „Anykščių šilelio“ kol-ūkio pirmoje laukinin-kystės brigadoje, kuriai vadovauja K. Gogelis, net 50 ha žieminių ru-gių plote prikulta po 16 cnt iš ha. Tokių briga-

nų pagaminta 92,2 cnt pieno. Palyginus su praėjusiais metais, pie-no gamyba padidinta 24,2 cnt, bet pagal pri-siimtus socialistinius išipareigojimus užduo-čių eilė kolūkių neįvyk-dė. Šiais metais pagrin-dinis rezervas mėsos gamybai didinti yra kiaulių auginimas. Per septynis šių metų mėne-sius daugiausia bekonių pardavė „Pergalės“, „Draugystės“, „Anykš-čių šilelio“ kolūkiai, ku-

DARBU PUOŠKIME KRAŠTĄ

dų, pasižyminčių aukš-tu derlingumu, mūsų rajone yra dešimtys.

Svarbiausia tai, kad derliaus kirtimo ir jo suvežimo darbai kol-ūkiuose vyko sparčiais tempais ir be nuostolių.

Derliaus nuėmimo spartumą galima paaiš-kinti tuo, kad gerai bu-vo organizuoti darbai, našiai panaudota tech-nika. 12 mūsų rajono kolūkių turi nuosavus javų nuėmimo kombai-nus. Nors kolūkiai kom-bainus įsigijo pavėluo-tai, bet nuimant derlių našiai juos panaudojo „Tarybinės žemės“, „Bolševiko“, „Lenino keliu“, „Ateities“ kol-ūkių žemdirbiai. Dauge-lyje kolūkių, sumaniai panaudojus visas kerta-mąsias, pritaikius ja-vams kirsti šienapio-ves, žymiai paspartėjo darbai nuimant derlių. „Pergalės“, „Svyturio“ ir kituose kolūkiuose žiemkenčiai tiesiog iš lauko buvo vežami prie kuliųjų ir lygiagrečiai su derliaus valymu ku-liami.

Šiais metais mūsų ra-jono kolūkiai prisiėmė nemažus socialistinius išipareigojimus gyvuli-ninkystėje: 100 ha žė-mės ūkio naudmenų pa-gaminti po 210 cnt pie-no ir 40 cnt mėsos. Per septynis šių metų mė-nesius 100 ha naudme-

riuose 100 ha naudmenų pagaminta po 23–28 cnt mėsos. Tačiau yra dar tokių kolūkių, kaip „Kibirkštis“, „Aušra“, Puškino vardo, P. Cvir-kos vardo, kurie mažai pagamino kiaulienos. Tai ir nenuostabu, nes čia mažai šiemet gauta ir auginta paršelių.

Pieno gamybai didi-ti nemažas rezervas yra karvių skaičiaus didini-mas. Bandos didinimu rimtai rūpinasi Mičiuri-no vardo, „Svėdasų“, „Už taiką“ kolūkių gy-vulių augintojai bei valdybos.

Tačiau „Ažuolo“ kol-ūkyje karvių skaičius ne tik nepadidėjo, bet sumažėjo. Bemaž ned-

VISI — į Anykščių šilelį!

Naujo gyvenimo sukaktis

Pulkų, saulėtą vidurdie-nį prie vingiuotosios Jaros krantų, kvepiančiame pušy-nėlyje, susirinko šimtai „Lenino keliu“ kolūkio žmonių, atvažlavo šveč al iš „Draugystės“, „Svytu-rio“, „Puntuko“ ir kitų ra-jono kolūkių. Į „Lenino keliu“ kolūkio dešimtmečio ir derliaus šventę atvyko ir

deja galvių bandos „Skiemonių“, Tarybi-nės žemės“, „Tarybų Lietuvos“, Zdanovo var-do kolūkiuose. Kar-vių skaičių reikia plėsti pirmoje eilėje visuome-ninės bandos reproduk-cijos sąskaita; galvių prieauglį atskirti į atski-rą grupę, šerti į geros kokybės pa-šarais ir už-tikrinti jų tin-kamą priežiū-rą bei lai-

kymą. Džiaugdamiesi gausiu derliumi, naujais pasie-kimais gyvulininkystėje, kolūkių žemdirbiai, švėsdami tradicinę derliaus šventę, turi ir atei-tyje nenuilstamai kovoti už prisiimtųjų išiparei-gojimų garbingą įvyk-dymą, už septynmečio plano įgyvendinimą pir-ma laiko.

St. KRIKSTANAS
Rajoninės derliaus šventės, organizacinės komisijos pirmininkas

kaimynai iš Kupiškio bei Rokiškio rajonų.

Lygiai penkioliktą va-landą prie šventiškal pa-puoštos tribūnos išsirikiuo-ja visų penkių laukininkys-tės brigadų žemdirbiai. Jau vien iš jų lalme ir džiaug-smu besišypsantių veidų gali spręsti, jog pirmoji septynmečio vasara len-tiečiams atnešė gausų ir brandų derlių. Iš visos šir-dies ir iš peties padirbėję, jie vieni iš pirmųjų raje-ne balgė derliaus nuėmimą, kolūkio klojimus ir darž-ines užpildė auksu švytin-čiais javais. Džiugiais darbo lalmėjimais patenkinti ne tik laukininkystės, bet ir gyvulininkystės darbuotojai. Sėkmingai įvykdę pirmojo pusmečio prisiimtus socia-listinius išipareigojimus mėsos ir pieno gamyboje, jie pasiryžę iki metų pa-balgos gauti po 65 cnt mėsos 100 ha žemės naud-menų ir primelžti iš kiek-vienos karvės po 3.500–4.000 litrų pieno.

Susirinkusius šeiminkus ir svečius dešimtmečio pro-ga sveikina kolūkio parti-nės organizacijos sekreto-rius V. Polikevičius, apy-linkės Tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas J. Kutka, partijos rajono komiteto sekretorius V. Lukoševičius. Kolūkio pir-mininkas V. Slavenskas savo pranešime supažindi-na šventės dalyvius su tais lalmėjimais, kuriuos socia-

listinio kaimo žmonės pa-siekė per dešimt kolekty-vinio darbo metų.

Nepagalbėjo kolūkiečiai šilų plojimų ir griausmūn-gų „valio“ socialistinio lenktyniavimo nugalėto-jams ir darbo pirmūnams, kuomet jiems buvo įtelkta mos vertingos dovanos. O jų buvo iš tikrųjų daug. Už šaunų darbą, už gerą vadovavimą puikias premi-jas gavo brigadininkas Da-gys, melžėja Banytė, lau-kininkystės darbininkė Paršukaltė ir daugelis kitų. Gėlė laukininkystės brigados kolūketis Algimantas Ma-tuzonis gavo net dvi do-vanas. Jam, jau šiais me-tais išdirbusiam 227 darba-dienius, buvo įtelkta ne tik kolūkio valdybos pre-mija; bet ir LLKS rajono komiteto pereinamasis man-datas. Kas žino, gal po ke-lių mėnesių šiam jaunam darbo pirmūnui, socialisti-nių lenktynių nugalėtojui, bus suteikta teisė dalyvau-ti respublikiniame jaunųjų žemės ūkio pirmūnų są-skrydyje.

Kolūkiečiai už dovanas irgi atsimokėjo dovanomis. Kolūkio valdybos nariams, brigadininkams, rajono va-dovams jie nupynė ir už-dėjo naujojo derliaus var-pų valnikus bei juostas, pavalšino putojančiu mle-žių alučiu.

Daugiau kaip dvi va-landas vyko kolūkio savi-veiklos kolektyvų pasiro-dymai, kuriuose, be choro, kaimo kapelos ir dūdų or-kestro, dalyvavo net du šokių rateliai. Netikėtai žiūrovai buvo nustebinti senųjų žmonių šokių gru-pės pasirodymu. Jų tarpe galima buvo matyti šešias-dešimtmetį veršelių augi-toją Antaną Suklį, paukšči-ninkę Zosę Gudonienę, kar-vių melžėją Jakubonienę ir kt. Nors visų jų amžius persirito per penklasdešimt metų, tačiau jie nė klek neblogiau už jaunimą pašo-ko ir „Klumpakojl“, ir „Suktinl“, ir „Gyvatarą“. Daug gardaus juoko žiūro-vams sukėlė kupletuose apdainuoti tinginiai, apsl-leidėliai, darbo drausmės laužytojai. O po plataus ir turiningo koncerto už upės vyko kolūkio žirgų lenk-tynės.

Ilgai, iki pat išnaktų, tęsėsi kolūkio šventė.

Z. MIKSYS

Sauniai pasidarbavo „Svėdasų“ kolūkio pirmo-sios laukininkystės briga-dos kertamosios valtuoto-jas N. Sargūnas. Jis nu-plovė 110 hektarų javų. Dabar kartu su visais kol-ūkiečiais N. Sargūnas veža vasarą į klojimus.

S. Silainio nuotr.

Nuotraukose: (apačioje) senieji kolūkiečiai atlieka tautinius šokius; (ova-lo) kolūkio pirmininkas A. Slavenskas apdovanoja darbo pirmūną A. Rimkų.

Gerai padirbėjus, džlugu ir linksmintis

V. KALČYS

Mičlurino vardo kolūkio pirmininkas

Geltonu vašku dažo si klevų lapai, per plikas ražienas atbrenda ruduo, o širdyje vis tik džlugu kaip pavasarį. Pirmųjų septynmečio metų derlius jau pastogėje, ir jo gražiausių varpų vainikus atvežėm į tradicinę derliaus šventę.

Kai kolūkiečius pasiekė žinia, kad į derliaus šventę važiuos tos brigados, kurios suvalys visą derlių, žmonės ėmėsi darbo dar su didesne ugnele. Mūsų trečioji brigada derliaus nuėmimo darbuose buvo gerokai atsilikusi nuo kitų.

— Sekmadieniais dirbsim, bet į derliaus šventę važiuosim, — pasakė šios brigados kolūkiečiai.

Ir jie dirbo. Tris sekmadienius iš eilės nenutilo kertamųjų gausmas, į klojimus

riedėjo vežimai su javais. Brigada pasivijo kitas.

Sešis šimtus ha grūdinių kultūrų suvalėme per penkias savaites. Palanki tam buvo gamta, bet svarbiausia — žmonės dirbo su dviguba energija.

Stai pirmojoje brigadoje Juozas Augutis su kertamąja nupiovė 86 ha javų. Jis nuo pirmų kolūkio susikūrimo metų kiekvieną vasarą sėdi ant kertamosios, turi gerą patyrimą ir šiemet javų nuėmė daugiausiai.

Aštuoniolikmetis H. Prūsas pirmą kartą paėmė vairuoti kertamąją mašiną, o dirbo vaikinai, kaip senas plovėjas.

Antrosios brigados kertamųjų vairuotojai P. Žvirblis ir B. Lapinskas gerai prižiūrėjo mašinas, viršydavo dienos išdirbio normą, nė karto neprastovėjo dėl gedimų.

Kaip nesidžiaugti tokiais žmonėmis, atsidavusiais už savo kolūkio tolesnį klestėjimą.

Šiemet atvykstame į derliaus šventę dar turtingesni, dar su ge-

resniais ekonominiais rodikliais negu pernai. Kiekvienam šimtui ha iki rugpjūčio 1 dienos jau turime pagaminę po 123 centnerius pieno, beveik dvidešimt centnerių mėsos. Nėra abejonės, kad savo išpareigojimą pagaminti po 40 centnerių kiaulienos šimtui ha arimo įvykdysime.

Dar geriau gyvena kolūkiečiai. Stai Ant. Stasiškis, A. Juozelskis, J. Lackus į derliaus šventę vyksta su nuosavais motociklais, kurių vis daugiau laksto mūsų kolūkio kelellais.

Kolūketis J. Vilutis pasistatė naują gyvenamąją namą, keturios šeimos švęs įkurtuves naujuose namuose per Spalio šventę.

Tad ar ne džlugūs mūsų pasiekimai. Visų jų ir neišvardinsi. Jau dabar galime drąsiai sakyti, kad geri, turtingi pirmojo septynmečio metai, už tai ir derliaus šventę džlugu švęsti.

REPORTAŽAS

Brigadininkas Petras Čepėnas susirūpinęs, susikrimtęs. Ir yra ko bėdoti. Vasarojaus pėdai iš laukų prašyte prašosi į klojimus, o tų darbo rankų — ant pirštų suskaičys. Pirmininkas vakar irgi išbarė: „Reikia žiemkenčių sėklai prakulti. Ką, gal varnos už tave pasės?“. Pasakė ir nuėjo. O tu galvok, daryk taip, kad viską suspėtum, tam tu ir brigadininkas.

Vakare į brigadą atburzėjo traktorius, tempdamas iš paskos kuliamaį.

— Dvi trys dienos — ir vasarojus bus suvežtas, taip? — klausia brigadininko traktorininkas. — Vadinasi, bus. O ką manai, jei taip kviečių nevezus į klojimus, a?

Brigadininkas tyli, galvoja: „Teisingai siūlo vaikinai. Kviečius galima lauke kultuoti. Tik, va, pėdai nesurišti. O ir rišti neįmanoma. Siau, das perdžiūvęs, lūžta. Teks matyt, taip vežti ir kultuoti...“

— Tu teisingai sakai, Romai, — šypsosi brigadininkas. — Čia, ant kalnelio, keturi hektarai, ten, toliau, bus apletris. Per dvi dienas iš-

— Iki sekmadienio? Žinoma, iškulsim, — sako traktorininkas. — Aų pabaigtuvėms daryk...“

Vakare pas brigadininką užėjo pirmininko pavaduotojas. Išsikalbėjo kaip šeimnininkas apie viską, kas dedasi kitose brigadose.

— Gerą naujieną turiu pranešti. Talkininkų lauk. Žada mūsų kultūros fronto darbuotojai pas tave pakulti, — sa-

PABAIGTUVĖS

ko pavaduotojas.

— Iki sekmadienio nė šiaudo neliks lauke, ir sėklos turėsime. Į derliaus šventę rajonui spausim su pabaigtuvė daina, — linksmai kalba brigadininkas.

Sučiaudėjo, sukosėjo ir ėmė skleistį savo motonišką dainą traktoriui, sužėdė dulkina kuliamaį. Atėjo kultū kolūkio raštinės darbuotojai. Talkininkų tarpe dirbo mokytojai A. Rūkštelytė, B. Juodgalvis. Išsijusę darbavosi prie kuliamosios kolūkio fermų vedėjai J. Ražanskas ir V. Grižas. O kviečių laukas pamažu tuštėjo, dangstėsi ražienų kilimu.

Apie pavakarį, kai vi-

Linai jau linmarkose

„Naujo gyvenimo“ kolūkio pirmoji laukininkystės brigada išaugino 13 ha linų. Vadovaujami brigadininko Alb. Pivoriūno, visus linus kolūkiečiai nurovė be nuostolių. Lauke pastovėjusius pėdelius žemdirbiai suvežė tiesiog prie šukavimo mašinos. R. Gaigalas, A. Jakubonis, N. Aksomitaitė ir mašinist

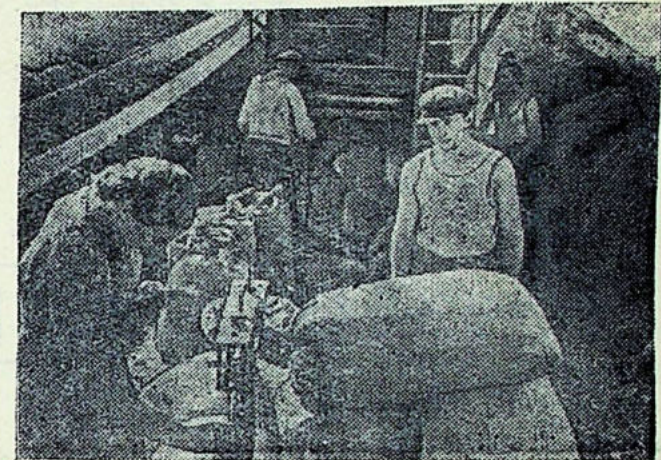
tas B. Erbrederis šukavo ir kėlė galvutes. Per dieną kolūkiečiai prikuldavo po toną sėmenų. Dabar visi linai nukulti.

Kolūketės Vl. Vana-gaitė ir E. Pivoriūnaitė surūšiavo šiaudelius. Visus linų pėdus kolūkiečiai suslėgė į linmarkas.

Alb. SKARDZIUS

Po 15 cnt iš hektaro

Sedos rajono Mičlurino vardo kolūkio kolūkiečiai 270 hektarų žiemkenčių nukirto per penkias dienas. Dabar javai tiesiog nuo lauko vežami ir kuliama. Kolūkyje dirba 8 kuliamosios. Mašinistai Kazys Gričius, Leonas Vitkauskas ir Robertas Inta per dieną prikulia po 10—11 tonų grūdų. Jau iškulti žiemkenčiai beveik nuo 100 hektarų. Iškulti grūdai tuoj valomi ir ruošiami sėklai. Iš hektaro prikullama beveik po 15 centnerių grūdų.

Nuotraukoje: kolūkiečiai Emilija Sakalauskaitė ir Vidmantas Alseika vos spėja sverti naujojo derliaus grūdus.

K. Liubšio (ELTOS) nuotr.

Pirmoji kolūkyje

Lenino vardo kolūkio trečioji laukininkystės brigada, vadovaujama Gečiausko, baigė vasarojaus nuėmimą. Visus javus kertamosiomis mašinomis nuplovė kolūkiečiai P. Korsakas ir Pr. Aniūnas. Į klojimus kasdien vasarą vežė po 10 vežimų. Geriausiai darbavosi kolūkiečiai Vl. Sazevičius, M. Vitkūnas, B. Mežvinskas ir kiti, kurie per dieną įveždavo po 14—16 vežimų. Kartu su kolūkiečiais gerai dirbo atostogaujantieji moksleiviai L. Gečiauskas, N. Vitkūnas ir kiti.

Dabar kolūkyje kuliama žiemkenčiai. Mašinistų J. Katino ir V. Tylos prižiūrimos kuliamosios kasdien prikulia po 8—10 tonų naujojo derliaus grūdų.

A. JUODELIS

Džiaugiamės naujuoju derliumi

Rodos, taip nesenai. prieš kokias keturias savaites, gėrėdamiesi pageltusiais rugiais, kolūkio žmonės išvarė pirmuosius pradalgius, statė pirmąsias gubas. Dabar žiūrį ir nebetiki savo akimis — laukuose nebeliko nė tik brandžių rugių, kviečių, bet ir vasarojaus. Atsimenu, pernai tuo laiku tik rugius į klojimus buvom suvežę, gl vasarojus der tebestūksojo laukuose. Nors šiemet giedros dienos mums padėjo, bet ir žmonės dirbo iš peties.

Ypač darniai vyko rugiaplūtės darbai trečioje ir pirmoje laukininkystės brigadose, kurioms vadovauja J. Baniūnas ir Dapkevičius. Nebodami nuovargio, iš širdies kirto brandų derlių kertamųjų vairuotojai V. Levandavičius ir Kazlauskas, kolūketis Jonas Šližys ir daugelis kitų. Darbo pirmūnų pas mus šimtai, negi juos visus čia suminėsi.

Žiemkenčius ir vasarą iš laukų kasdien vežėme keturiomis sunkvežimiais, nemaža rugių ir dalį kviečių tiesiog iš lauko gabenom prie kuliamaų — ruošėme sėklą artėjančiai žiemkenčių sėjai. Kiekvieną kolūketį džlugino brandžios rugių ir kviečių varpos. Kuldami žiemkenčius, įsitikinome, kad kolūkyje vidutinis rugių derlius iš hektaro sudarys po 12 cnt, o žieminių kviečių — 14

cnt. Atskiruose sklypuose, kaip, pavyzdžiui, trečioje laukininkystės brigadoje, 7 ha plote kviečių derilus gautas net po 17 cnt iš hektaro.

Didžiules pajamas mes gauname kasmet iš linų. Šiemet jais buvo apšėtas 70 hektarų plotas. Visi linai pas mus nurauti, galvutės nušukuotos, stiebellai pamerkti linmarkose. Sėmenų derlius, reikia pasakyti, irgi geras — po 4 cnt iš hektaro. Gražus užaugo ir pluoštas. Dar nė vienais metais mūsų kolūkio laukuose nebuvo tokių vešlių kukurūzų, kaip šiemet. Visame 25 hektarų plote dabar žaliuoja aukšti plačialapiai kukurūzai, iš kurių galėsime pagaminti daug vertingo siloso visuomeniniams gyvuliams.

Kolūkiečių trūšas, jų darbas pas mus irgi dosniai apmokamas. Vien avansu už šiais metais išdirbtą kiekvieną darbdienį kolūkiečiams išduota po 5 rublius, o artimiausiomis dienomis avansuosime po 1 kg rugių ir 1 kg kviečių.

Mūsų kolūkio narių rajono derliaus šventę sutinka pilnai sudorę nuo 160 ha rugių ir 160 ha kviečių derlių, nukirtę ir suvežę į klojimus visą vasarą. Jie pasiryžę ir ateityje dirbti iš širdies, kovoti už dar šviesesnį rytojų.

V. BLAZYS

„Pergalės“ kolūkio agronomas

B. MELENISKIS

Žeimenos pakrantėje

— Ko, upele, skubi
Pušynėlių glėby?
— Kad stovėčiau, maurais
Užuolėčiau blauriais.

— Kaip pakanka jėgos
Veržtis be atvangos?
— Zemė peni mane,
Kaip visus, krūtine.

— Kur, upele, skubi
Pušynėlių glėby?
— Į Nerles mylimos
Glėbį — savo mamos.

— Ką plukdai dovanų
Motušelei dainų?
— Valzdą javo laukų
Ir statybų pulkių.

— Ką sakysi jai, ką
Grettakalbe šneka?
— Dingo vargo našta
Labanoro krašte.

— Kuo galėtu daugiau
Dar Neris pasidžiaugt?
— Dar plukdau dovanų
Naują dainą žmonių.

— Ar žavėsis daina
Uplių močia sena?
— Ją papėdėj išlės
Gedimino pilies.

Lai sužino visi:
Valkšto laimė šviesi,
Darbo liaudies rasta
Labanoro krašte.

BALYS SRIUBAS

Tartum kalba
Jaunystė, man girdis,
Girdis jos
Nuostabus šnabždesys.
Ir kreipiuos
Aš į savąją širdį,
Bet, jaunystė,
Tu joj ar esi?

Ji iš tikro
Apleido ją kartą,
Nors širdis
Amžinai liks jauna.
Bet, man rodos,
Ieškoti jos verta —
Neramios
Ir skrajos lyg dalna.

Gal pas kita
Surasčiau jaunystę
Aš tą pačią
Kaip nors kitados.
Tik atimti
Aš jos nebedrįsčiau —
Gal kiti
Ją geriau sunaudos.

Laiškai iš vienos įmonės

1. Naujovės ir žmonės

KUR ŽVELGI — TEN MASINOS

— Va, čia tai dalykas, — net delnais suplojo darbininkas Stasys Viršyla, apžiūrindamas ekskavatorių, kuris lyg koks ryklis gramdė šlaitą ir mažais kaušeliais nešė molį į vagonėlius. — Keliasdešimt metų laikiau kas-tuvą rankose ir negalvo-jau, jog mašina jį pa-keis.

Ne vienas St. Viršyla apsidžiaugė. Dvidešimt darbininkų, kai atva-lavo ekskavatorius, pa-liko molio karjerą ir nuėjo dirbti į plytinės cechus. Palengvėjo jų darbas, padidėjo ir už-mokestis. Daug spar-čiau pradėjo dirbti ce-chai. Dabar jau nebepa-stovė mašinos dėl molio stokos.

Būdavo, palyja — ir nebeįmanoma su kas-tuvais dirbuotis. Limpamolis prie jų, ne-lenda ašmenys į žemę. Ne kokie pyragai kasė-jams ir karštomis die-nomis. Dabar per pen-kias minutes ekskavato-rininkas Vyta. Sapiega (nuotrauka dešinėje) pripildė vagonėlių kirbi-

nę. Be to, ir molio koky-bė geresnė. Kastuvais sumestų didelių molio gabalų tinkamai nesu-smulkindavo maišytu-vas, gaudavosi daugiau broko. Gi ekskavatoriaus kaušeliai gramdo molį trupiniais. Tai palengvi-na maišytuvo darbą. Taip pat ekskavatorius gali — giliau užgriebti molį, ir jis išimamas li-gi pat daubos dugno.

Rankų darbą pakeitė

mašina ne vien karjere. Kiekvieną kartą, kada užsuki į Vikonių plytinę, vis atrandi naujovių. Stai formavimo ceche vienodai dunksi naujas piaustytuvai. Jis pasta-tytas tik šiais metais. Dabar per pamainą dar-bininkai gali suformuoti

ligi 18 tūkstančių plytų. Tuo tarpu pernai, kada dauguma darbų buvo atliekama rankomis, per pamainą darbinin-kai suformuodavo tik 8 tūkstančius.

— Ir atlyginimas be-veik per pusę padidėjo, — džiaugiasi plytų nu-ėmėjos G. Vasiliauskai-tė ir E. Repšytė.

Didelį efektą davė ir elektrinis ventiliatorius. Kai jis buvo pastatytas, plytinė pradėjo išdegti kas mėnesį 120 tūkstan-čių plytų daugiau kaip anksčiau, kada oras de-gimo krosnyse buvo re-guliuojamas tik tai ka-mino pagalba.

Visur, kur žvelgi, čia darbininkiškas rankas pavaduoja mašinos.

— Tokie jau laikai, — šypsosi plytinės vedėjas L. Zemaitis ir pradeda pasakoti apie ateitį.

Netolimaus metais čia bus pastatyta nauja ga-lingesnė elektrinė. Molį į formavimo cechą pri-statys, gatavą produki-ją išves elektriniai va-gonėliai. Žmogui tik rei-kės valdyti tas mašinas.

TSRS oro laivyno die-na, kuri pa-žymima jau nuo 1933 metų, tapo viena mėgia-miausių ta-rybinių žmo-nių švenčių. Tą dieną vyksta visa-liaudinė aviacijos mokslo ir technikos pasiekimų peržiūra.

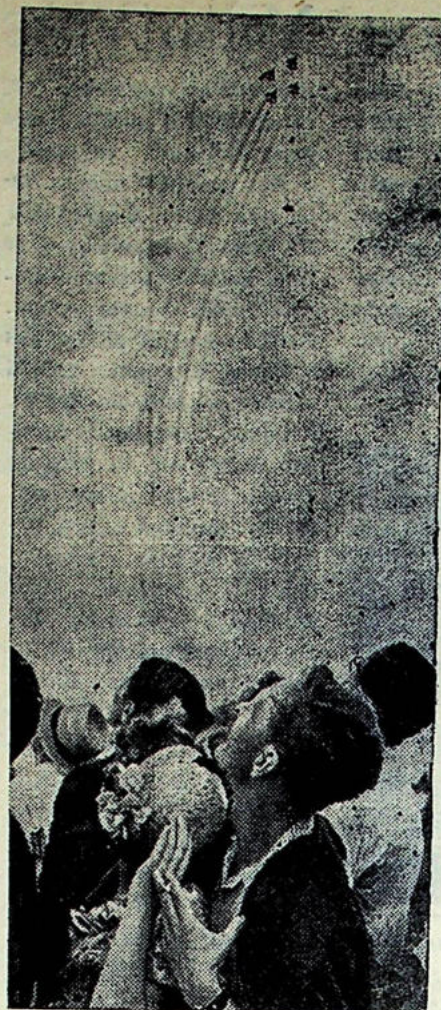
Komunistų partijos rū-pinimosi dė-ka tarybinė aviacija kas-met pasiekia vis naujų pergalių. Šiais metais, kaip niekad anksčiau, mūsų šalyje pasiekta ypač didžiulė aviaci-

jos pažanga. Savo pa-siekimais narsūs tary-biniai lakūnai nustebi-no visą pasaulį. Pir-marūšėmis tėvynėje pagamintomis mašino-mis jie iškovojo daug pasaulinių skridimo tollo, aukščio, greičio ir lėktuvo pajėgumo rekordų.

Tarybinės aviacijos galla, jos karių didvy-riskumas, narsa, kovi-nis meistriškumas ypač pasireiškė Didžiojo Tėvynės karo metais. Už parodytus didvyriš-kumo ir narsumo ste-buklus daugiau kaip

200 tūkstančių aviato-rių buvo apdovanoti Tarybų Sąjungos ordi-nais ir medaliais, dau-giau kaip dviems tūks-tančiams jų suteiktas Tarybų Sąjungos Did-vyrio vardas, 69 lakū-nai tapo dukart Did-vyriais, o du jų — Po-kryškinas ir Kožedu-bas (pirmasis numušęs 59, o antrasis — 62 prieš lėktuvus), — triskart apdovanoti „Aukso žvaigždės“ medaliu.

Pokario metais ta-rybinis mokslas ir technika padarė milži-(Nukelta į 4 psl.)

Tai darniai skrenda, pažiūrėk — keturi kaip vienas!

Telefonas-automatas

Į dėžutės plyšį įmeti 15 monetų, pakeli telefono ragelį, ir pasigirsta telefo-nistės balsas. Paprašai abo-mento. Jei gu jis neatsako,

moneta iškrenta atgal. Gyventojų patogumui toks telefonas-automatas pastatytas Anykščių pašte. R. Eidukaitė

INICIATORIAI

Siemet atvažiuo į Vi-konių plytinę toks Vy-tautas Remeikis. Jau iš pirmų dienų pasirodė, kad jis gabus darbinin-kas. Vis ieško, nenu-rimsta, ne tik atlieka kas liepiama, o ir pats rodo iniciatyvą. Sykį jis ir pasiūlė:

— Gaminkim koklius. Si mintis seniai glū-dėjo vedėjo L. Zemaičio galvoje. Juk beveik pusė darbininkų žiemą netu-rėdavo ką veikti. Dabar gi galės koklius degti. Šiuo reikalu buvo kreip-tasi į rajono vietinio ūkio valdybą. Vadovai sutiko, ir Vikonių plyti-nėje buvo pastatytas koklių gamybos cechas. Pirmaisiais jo darbinin-kais tapo Br. Skardžius ir Vyta. Remeikis (nuot-rauka dešinėje viršuje). Kartu dirba jų žmonos Morta ir Julė.

Daug įvairiausių sun-kumų turėjo šie darbi-ninkai, kol įsisavino koklių gamybą. Net pa-čiam vedėjui L. Zemai-čiui teko mokytis išdeg-ti gaminius. Bet visi sunkumai buvo nugalėti, ir dabar darbai vyksta sklandžiai.

Per septynis mėnesius šio cecho darbininkai

R. Stivenonas. BALANTRES SEIMININ-KAS. (Nuotykių romanas).

Nuo seno išsiskynusi dviejų brolių nesantalka, žu-t-būtinė jų kova, piratų plėšikavimo valzda — toks šios knygos siužetas. Pagrindinis romano herojus — Balantres Seimininkas — nepaprastai tvirtos vallos, aštraus proto, bet plktas žmogus. Jis persekioja dorą savo brolių Henri, kol pagaliau žūsta, nepasiekęs sva-joto turto ir garbės.

suformavo 30 tūkstančių ir išdegė 17 tūkstančių koklių. Siemet virš pla-no jie pasiryžę paga-minti 10 tūkstančių kok-lių.

Taip darbininkų ini-ciatyva rajone gimė dar vienas statybinių me-džiagų įmonės cechas.

Kol kas jis dar neap-rūpintas reikalingomis mašinomis, neturi tinka-mų patalpų. Bet svar-biausia — pradžia pada-ryta. Rajono pietinio

ūkio valdyba turi steng-tis, kad jau šiais metais būtų pradėta specialaus koklių cecho staty-ba, įgytos reikalin-giausios mašinos. Kok-liai — patogios sta-tybinės medžiagos, ku-rių trūksta ne tik tai mūsų rajone. Rūpintis jų gamyba — tai reiškia prisidėti prie partijos ir vyriausybės nutarimų, reikalaujančių išplėsti gyvenamųjų namų sta-tybą, įgyvendinimo.

A. BRIEDIS

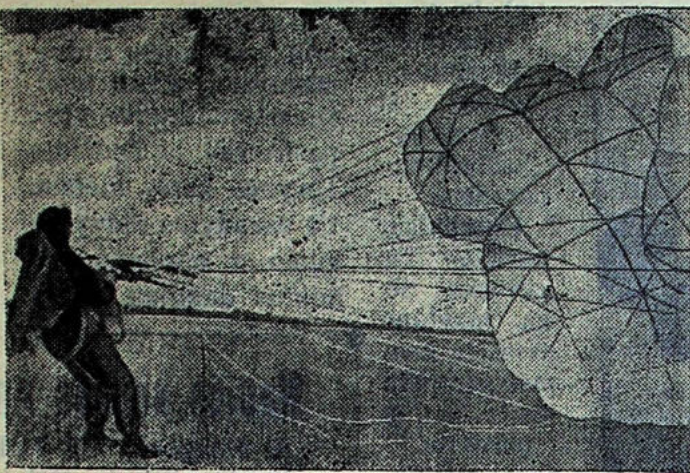
Mūsų medžiagos pėdsakais

„Atkirsti...“

Aple tai, kad Ukmergės KSER darbuotojai skersai vieškelį Bijakiai — Juškonys — Klivėnai iškasė griovį, atkirstami Lenino vardo ir kitų kolūkių kolūkiečiams privažiavimą prie plento Ukmergė — Utena, buvo rašyta „Kolektyvinio darbo“ Nr. 60.

Automobilių transporto ir plentų ministerijos gamybinio — techninio skyriaus viršininkas L. Ličas redakcijai pranešė, kad privažiavimas prie Ukmergės — Utenos plento buvo atkirstas dėl kello ištiesinimo. Artimiausiomis dienomis privažiavimas bus atstatytas.

Ankstyvo ryto tylą sudrumstė motoro ūžesys. Pavažiavęs alkšte, lėktuvas lėtai pakilo į orą. Aukščio strėlė lakūno kabinoje rodė 2.000 metrų. Bet Matutytė, liekna, mėlynu kombi-nezonu mergina su dviem parašutais — atsarginiu ir pagrindiniu — prieina prie atvirų kabinos durų. Plaukia nedideli debesys. Jie primena išdraskytos vatos

kuokštus. Rodosi: šoksi bedugnėn ir paskęsi berliame pūkų patale. Beta jaudinasi. Ne, tai ne balmės jausmas. Šokti iš tokio aukščio Beta jau priprato. Juk tai jos 113 šuolis. Jaudina kitkas: kalpajai pavyks padaryti sudėtingą pratimą — prieš iš-

Betos Matutytės šuolis

siskleidžiant parašutui ne priekaištینگai atlikti ore kels judesius.

Bet svarstyti nebėra kada. Jau duotas ženklas šokti. Valios įtempimas — ir Beta šoka iš lėktuvo. Parašutininkė krenta žemyn. Kritimo greitis didėja kas sekundę, taip pat greitai mažėja nuotolis iki žemės. Krentas žmogaus kūnas nuo žemės atrodo tarytum akmuo. Ir kiek reikia savitvardos nugalėti savyje nesąmoningą norą greičiau išsiskleisti parašutą! Beta skalčiuoja sekundes... 25, 26... dar anksti... 29, 30 — dabar jau galima. Ranka

palletė aliuminio sankaba ir už nugaros raminančiai sušėgdėjo besiskleidžiančio parašuto šilkas. Lengvas postūmis, kurį visuomet pajunta parašutininkas, kai visiškai išsiskleidus parašutui sumažėja kritimo greitis, ir prasideda lėtas nusileidimas. Kas gali būti maloniau!

Prieš akis — antroji pratimo dalis. Reikia nusileisti į pažymėtą 100 metrų spindulio ratą ir tuo pačiu kuo mažiau nuotoli nuo lėktuvo. Čia ir yra šuolio esmė. Beta mintyse apskaičiuoja nuotolį iki rato ir patraukia lynus. Jais ji

valdo parašutą, priversdama jį leisti reikiama kryptimi. O žemė vis artėja. Lieka penki, trys, du metrai. Kojos suglaustos ir šiek tiek sulenktos per kelius. O! Ant žolės lyg didžiulė lėlija išsiskleidžia baltas parašutas. Draugai skuba į nusileidimo vietą pasveikinti drąsios merginos. Telsėjai išmatuoja nuotolį nuo rato centro — 17 metrų.

Talp Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto IV kurso studentė Beta Matutytė pirmoji iš Lietuvos merginų pasiekė respublikinį parašutinio sporto rekordą.

Nuotraukoje matome Betą Matutytę po rekordinio šuolio.

G. TARANOVICIUS
Nuotrauka autoriaus

TSRS oro laivyno diena

(Atkelta iš 3 psl.)

nišką šuolį pirmyn. Tarybų Sąjunga pirmoji paleido dirbtinius Žemės palydovus ir paleido į orbitą dirbtinę Saulės sistemos planetą.

Tarybinė liaudis — komunizmo statytoja siekia tvirtos taikos visame pasaulyje. Bet mūsų Ginkluotosios Pajėgos turi būti pasiruošusios, kol tebėra grėsmė, jog imperialistinės valstybės gali mus užpulti. Pokario metais iš esmės pasikeitė šalies karinių oro pajėgų apginklavimas ir techninis jų aprūpinimas. Stūmoklinius variklius aviacijoje pakeitė reaktyvinė technika. Lėktuvai skraidė greičiau už garsą.

Pas mus pirmą kartą pasaulyje masiškai pradėti naudoti keletiniai reaktyviniai lėktuvai „TU-104“. Po to oro linijomis pradėjo skraidyti galingi ištaigingi turbosraigtiniai lėktuvai „IL-18“ ir „AN-10“. Lėktuvas — milžinas „TU-114“ pasiekė rekordą, nuskridęs iš Maskvos į Niujorką be nutūpimo.

Tarybinė civilinė aviacija — ne tik transporto priemonė: ji atlieka įvairiausius darbus daugelyje liaudies ūkio šakų. Iš lėktuvų kovoja su žemės ūkio kultūrų kenkėjais, tręšiami kolūkių ir tarybinių ūkių laukai, apsaugomi nuo gaisrų mūsų neaprepiami miškai, užtikrinama greitoji medicinos pagalba.

Tarybinė liaudis myli savo aviaciją. Tai itinamiškai rodo masiškas darbo žmonių dalyvavimas aviaciniame sporte. Tarybų Sąjunga aviacijos rekordų atžvilgiu užima reikšmingą vietą kitų šalių tarpe. Jai priklauso daugiau kaip trečdalis rekordų.

Aviacijos sportas populiarus ir Tarybų Lietuvoje. Respublikoje plečiamas aviacijos ratelių tinklas, kuriami nauji sklandymo klubai. Lietuvos aviacijos sportininkai kovoja už mūsų šalies sportinę garbę, pasiekdami didelio meistriškumo. Siemet vykusiose Vilniuje Pabaltijo zoninėse sklandymo varžybose Kauno sklandytoja Regina Garmutė lengvojo tipo sklandytuvu pakilo į 2.400 metrų aukštį. Tai viršija visasajunginį rekordą moterims. Vytautas Žalpis ir Beta Matutytė — respublikos parašutinio sporto rekordininkai kartu su kitais šešiais sportininkais gynė Lietuvos sportinę garbę zoninėse Pabaltijo parašutinio sporto varžybose.

Tarybinės liaudies globojami, mūsų aviatoriai, mokslininkai, konstruktoriai, inžinieriai, Komunistų partijos vadovaujami, ir ateityje stengsis skraidyti greičiau, aukščiau ir toliau už visus, kad labiau stiprėtų socialistinės Tėvynės galia.

Su dideliu džiaugsmu ir pasididžiavimu pažymi šiandien rumunų tauta savo tėvynės išvadavimo iš fašizmo priespaudos dieną. 1944 metų rugpjūčio 23 d. mūsų šalyje prasidėjo liaudies revoliucija, kuri nušlavė karinę fašizmo diktatūrą ir įvedė liaudies demokratinę valdžią.

Nuo to atmintino laiko praėjo 15 metų. Mūsų šalis padarė milžinišką šuolį nuo kapitalistinės santvarkos su sunkia priespauda ir liaudies išnaudojimu į socialistinę santvarką, kur laisvė darbo žmonės kuria savo šviesią ateitį.

Savo pajėgumu mūsų industrija dabar daugiau kaip 4 kartus viršija tą, kurią buržuazija sukūrė per visą savo valdymo laikotarpį.

Mašinų gamybos pramonė šių metų pabaigoje duos produkcijos 8,5 karto daugiau, negu prieš karą. Jeigu anksčiau mes buvome priversti iš užsienio įvežti visą techniką, net dalgius ir piaučius, tai

daugelyje kitų šalių.

Apie didelius Rumunijos darbininkų klases

laimėjimus akivaizdžiai liudija pramonės vystymo tempai. Visų 1938 metų produkcijos kiekį šiais metais šalies imonės pagamins per šį laiką: plieno pramonės — per 63 dienas, mašinų — per 42 dienas, elektros energijos — per 60 dienų.

Dideli pakitimai liaudies valdžios metais įvyko ir Rumunijos kaimuose. Prieš 15 metų 700 tūkstančių valstiečių

šeimų neturėjo nė sklypelio žemės, o buočių ir dvarininkų ūkiai, kurie sudarė tik 8 procentus visų ūkių, valdė didesnę pusę šalies ariamos žemės.

Dabartiniai žemdirbiai niekuo nepanašūs į nužemintus praėjusių laikų valstiečius. Prieš dešimt metų, partijos paraginti, jie pradėjo kolektyviai ūkininkauti. Ši ūkio sistema veda juos į šviesų ir pasituri-

— vadaus į fašistinės priespaudos, iš pagrindų pakeitė jos veidą ir tautinę padėtį. Sie pakitimai nenutrūkstama susiję su brolišku socialistinės stovyklos šalių bendradarbiavimu ir, visų pirma, didžiule Tarybų Sąjungos pagalba ir parama. Mūsų šaliai atsivėrė šviesios perspektyvos.

Didžios nacionalinės šventės dienomis mūsų šalies darbo žmonės kypini nuširdžiausios padėkos didžiajai Tarybų Sąjungai ir šlovingajai jos Komunistų partijai. Rumunijos liaudis nu kada nepamirš pirmosios pasaulio socializmo šalies paramos, paramos kovojant už socialinį ir nacionalinį išsivadavimą, už ekonomikos ir kultūros vystymą, už sudarytas sąlygas kurti socializmą mūsų šalyje.

Spartus ekonomikos vystymas smarkiai keičia socialinį-kultūrinį šalies gyvenimą, nuolat kelia darbo žmonių gyvenimo lygį. Šalyje vyksta tikra kultūrinė revoliucija: likviduotas neraštingumas, visuotinis tampa privalomas septynerių metų mokslas.

Nacionalinės pajamos Rumunijoje liaudies valdžios laikotarpiu padidinti su 1938 metais — didžiausio senosio režimo ekonomikos klestėjimo metais padidėjo daugiau kaip dvigubai. Be to, vartojimo fondas sudaro 75—80 procentų šių pajamų. 1950—1953 metais realus socialistinio sektoriaus darbinin-

ku ir tarnautojų darbo užmokestis padidėjo 60 procentų. Piniginės valstiečių pajamos, pardavus žemės ūkio produktus valstybiniams kooperatiniams organams, padidėjo per tą patį laikotarpį beveik kartus.

Didžiuliai ekonominiai, kultūriniai ir socialiniai pakitimai, įvykę mūsų šalyje išvadaus ją iš fašistinės priespaudos, iš pagrindų pakeitė jos veidą ir tautinę padėtį. Sie pakitimai nenutrūkstama susiję su brolišku socialistinės stovyklos šalių bendradarbiavimu ir, visų pirma, didžiule Tarybų Sąjungos pagalba ir parama. Mūsų šaliai atsivėrė šviesios perspektyvos.

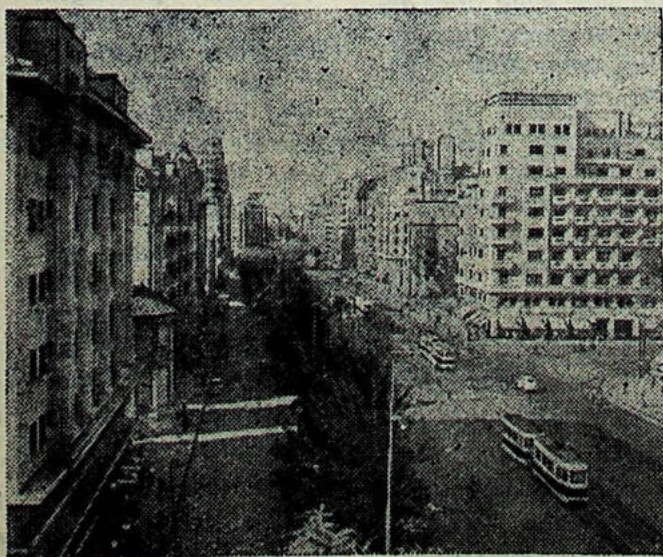
Didžios nacionalinės šventės dienomis mūsų šalies darbo žmonės kypini nuširdžiausios padėkos didžiajai Tarybų Sąjungai ir šlovingajai jos Komunistų partijai. Rumunijos liaudis nu kada nepamirš pirmosios pasaulio socializmo šalies paramos, paramos kovojant už socialinį ir nacionalinį išsivadavimą, už ekonomikos ir kultūros vystymą, už sudarytas sąlygas kurti socializmą mūsų šalyje.

Marija NIAGU

Redaktorius
St. VINCIONAS

Anykščių rajono vykdomojo komiteto darbuotojai ir partinis biuras reiškia užuojautą DZDT rajono deputatui

NATALIJAI VARAŠKAITEI dėl jos tėvo mirties.

Nikolajaus Belčasku bulvaras Bukarešte.